

DR INŻ. KAMIL JANIĄK

PROCESY JEDNOSTKOWE CZĘŚĆ 1

Zrozumieć globalną zmianę klimatu - kurs
Wydział Inżynierii Środowiska, Politechnika
Wrocławska

WROCLAW, 2024

Plan prezentacji

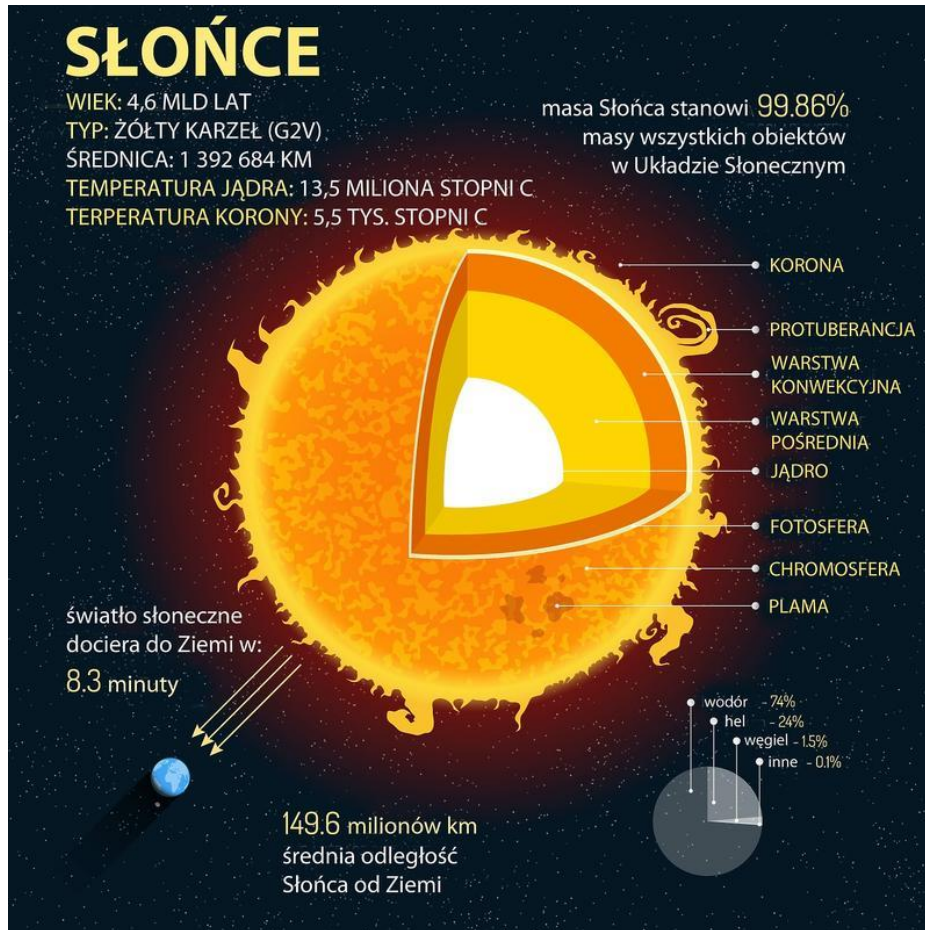
---

1. Aktywność słoneczna
2. Prądy morskie
3. Wulkany

Aktywność słoneczna

Aktywność słoneczna

Słońce – podstawowe dane

Okresowe wahania aktywności

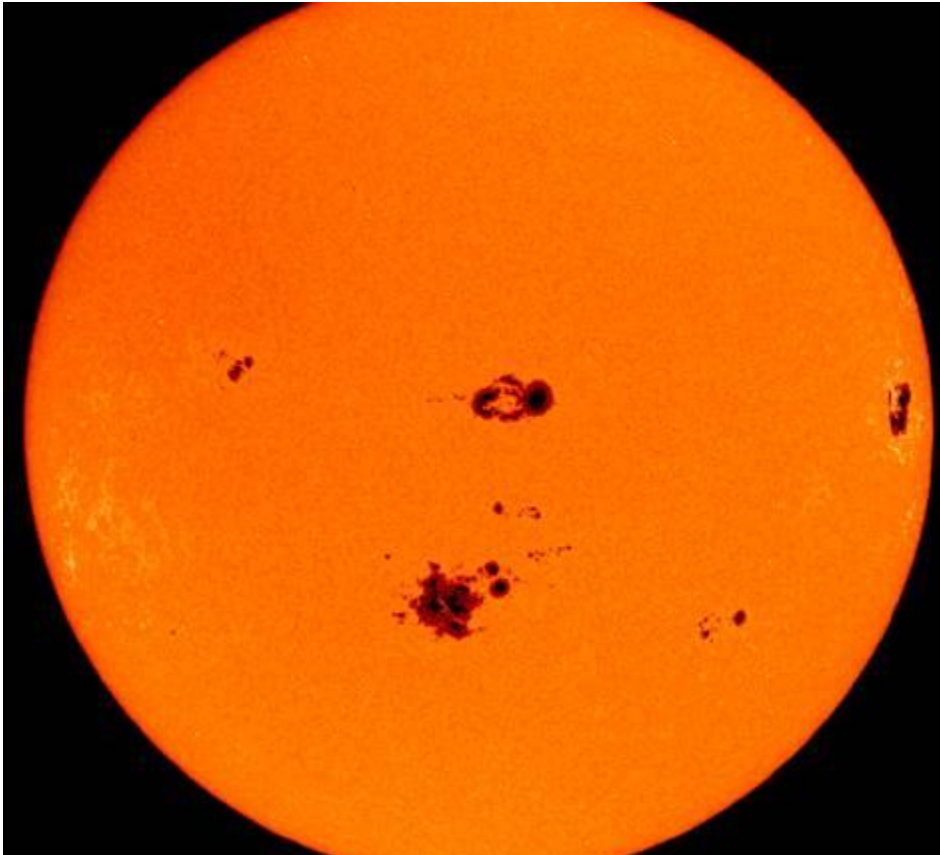
Długoterminowo wzrost aktywności

Emisja nie tylko fotonów

Aktywność słoneczna

Plamy słoneczne

**Miejsca o bardzo wysokim
polu magnetycznym**

**Ciemne obszary na
powierzchni słońca**

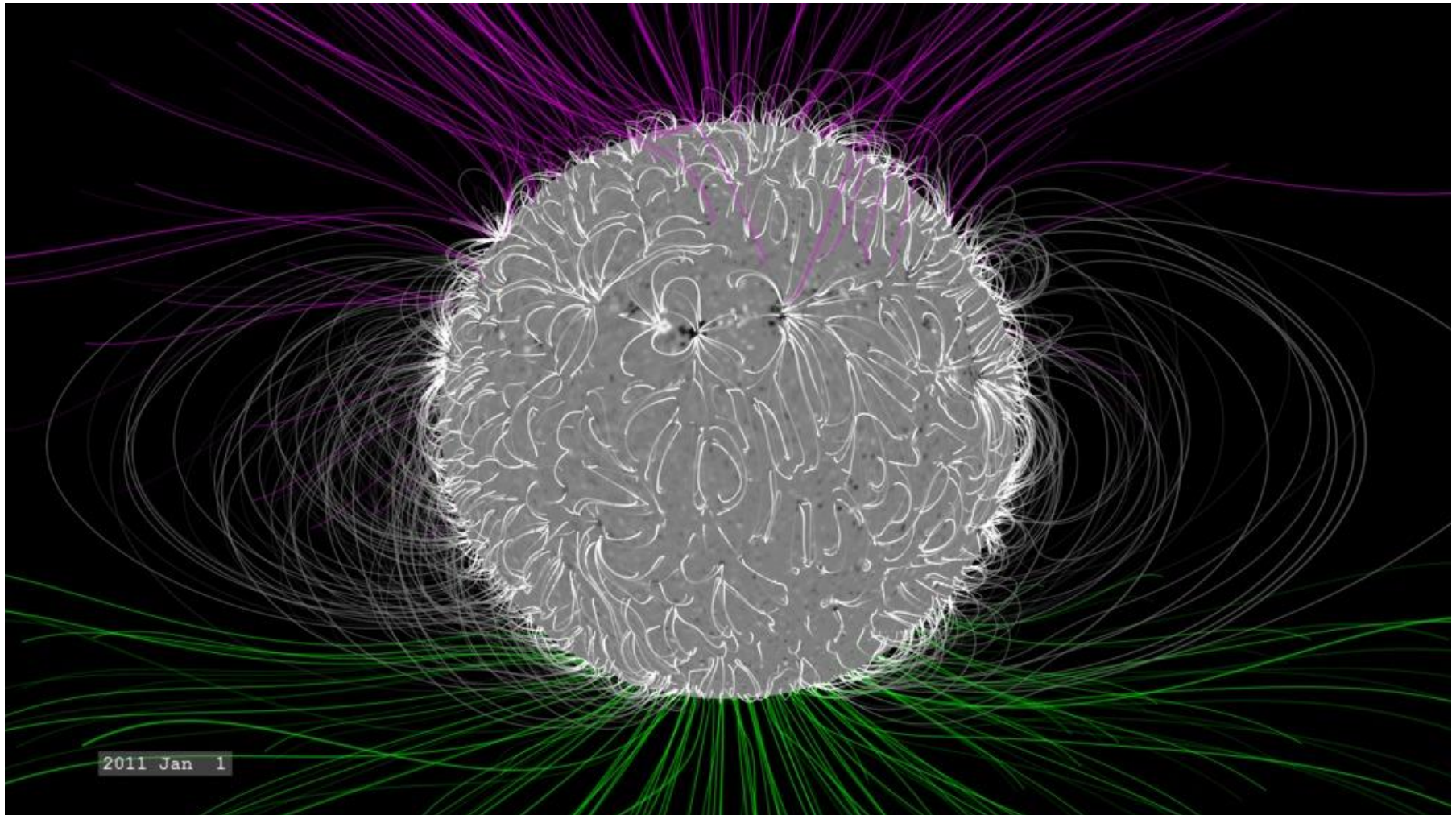
**Są zimniejsze niż reszta
powierzchni**

**Trwają od kilku h do kilku
miesięcy**

Aktywność słoneczna

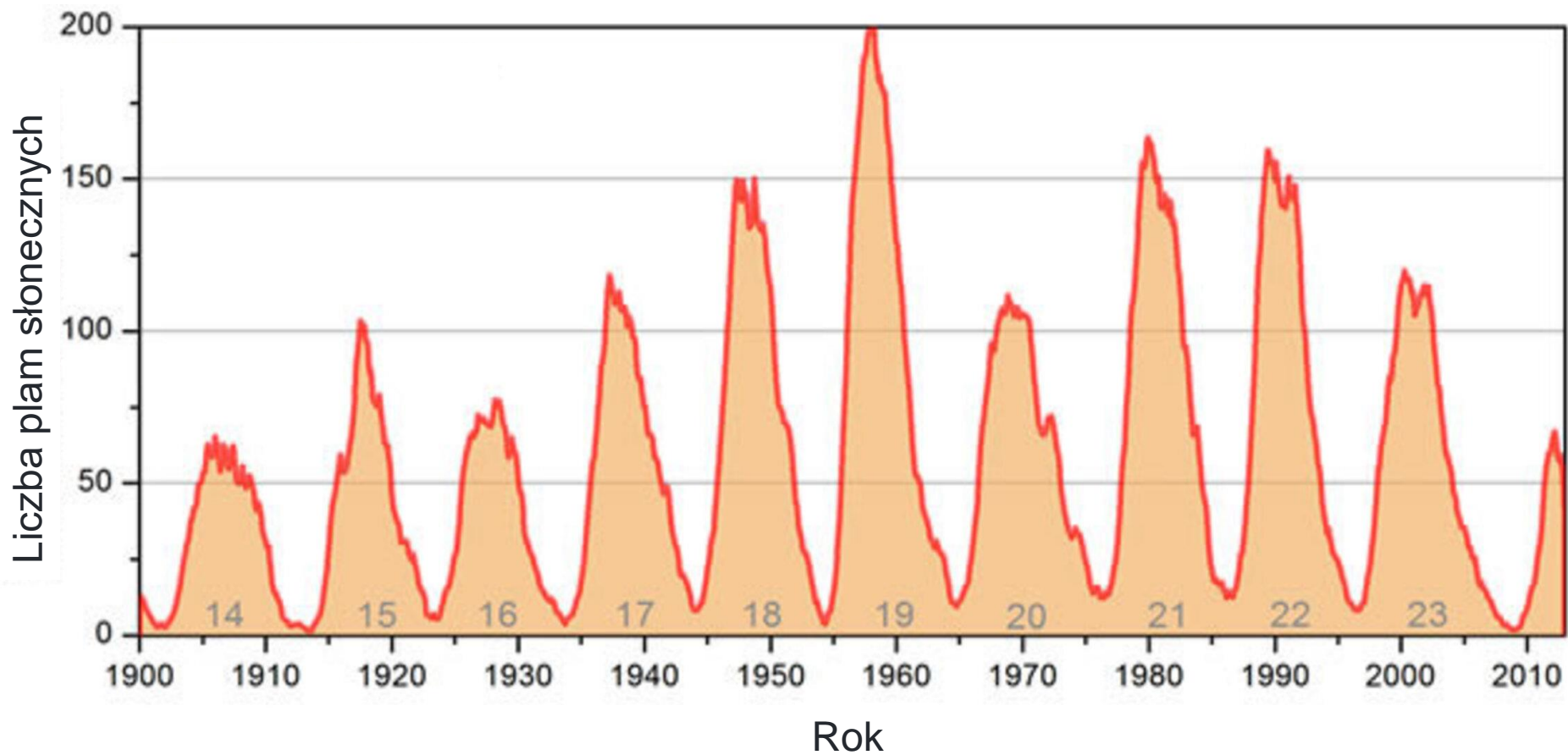
Plamy słoneczne

<https://astronet.pl/autorskie/25-cykl-sloneczny-przewidywania-i-podsumowanie-cyklu-poprzedniego/>

Aktywność słoneczna

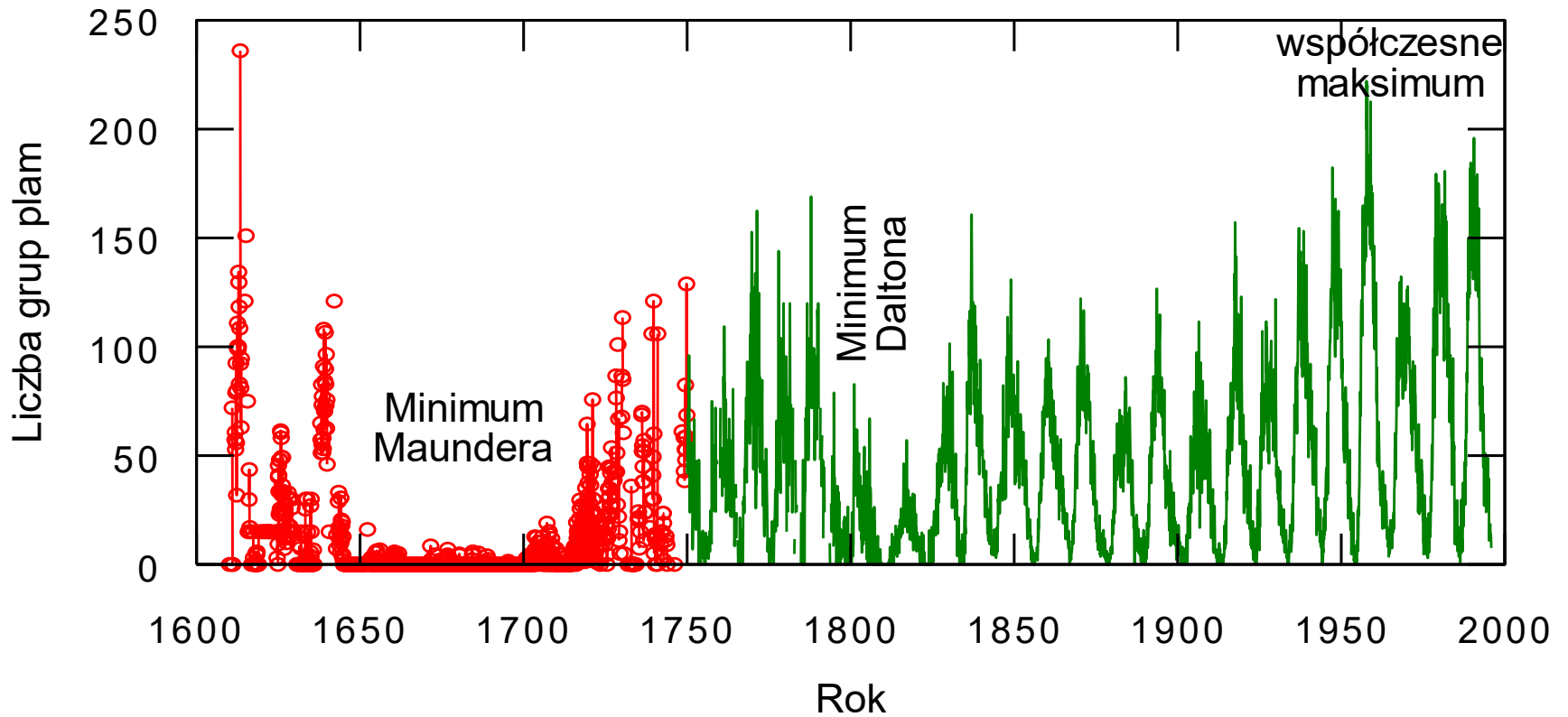
Cykl słoneczny

Aktywność słoneczna

Aktywność historyczna

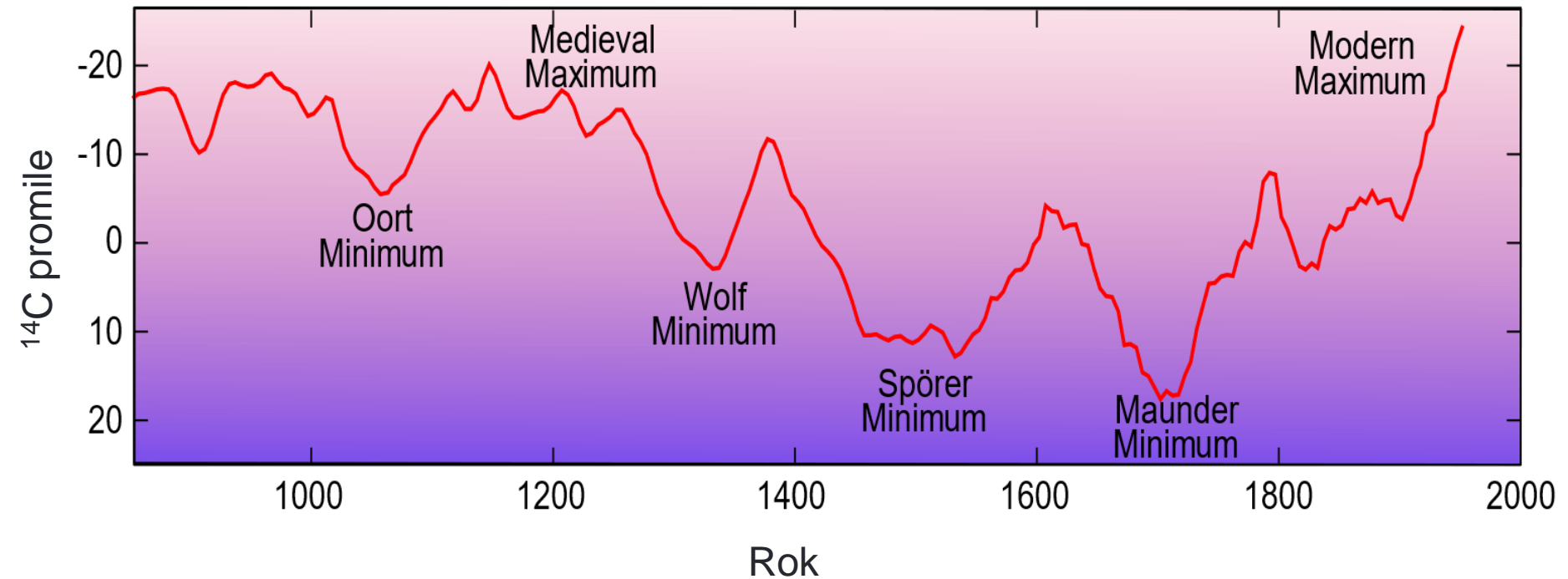
Okresowe zmiany liczby plam słonecznych

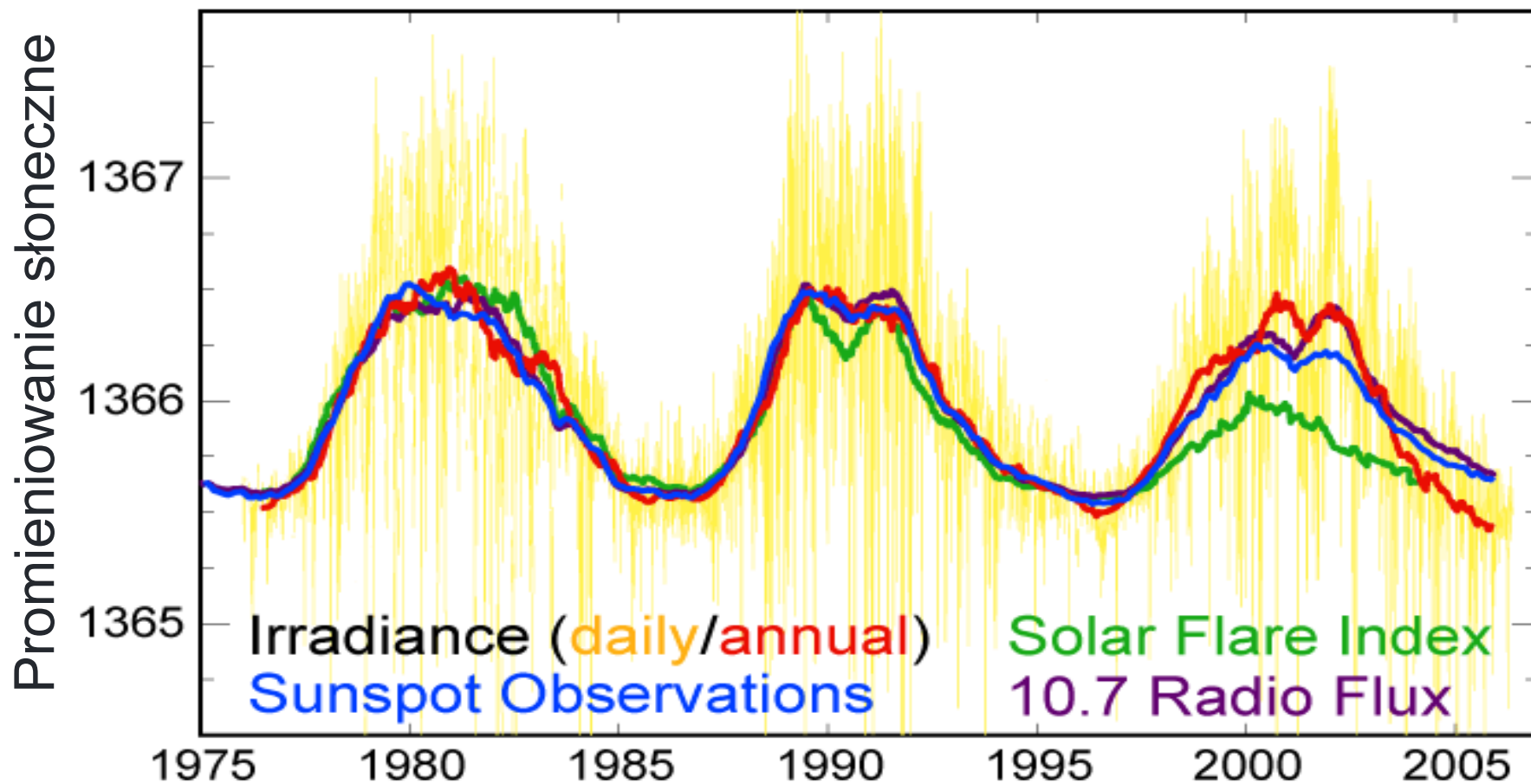
Aktywność słoneczna

Aktywność historyczna

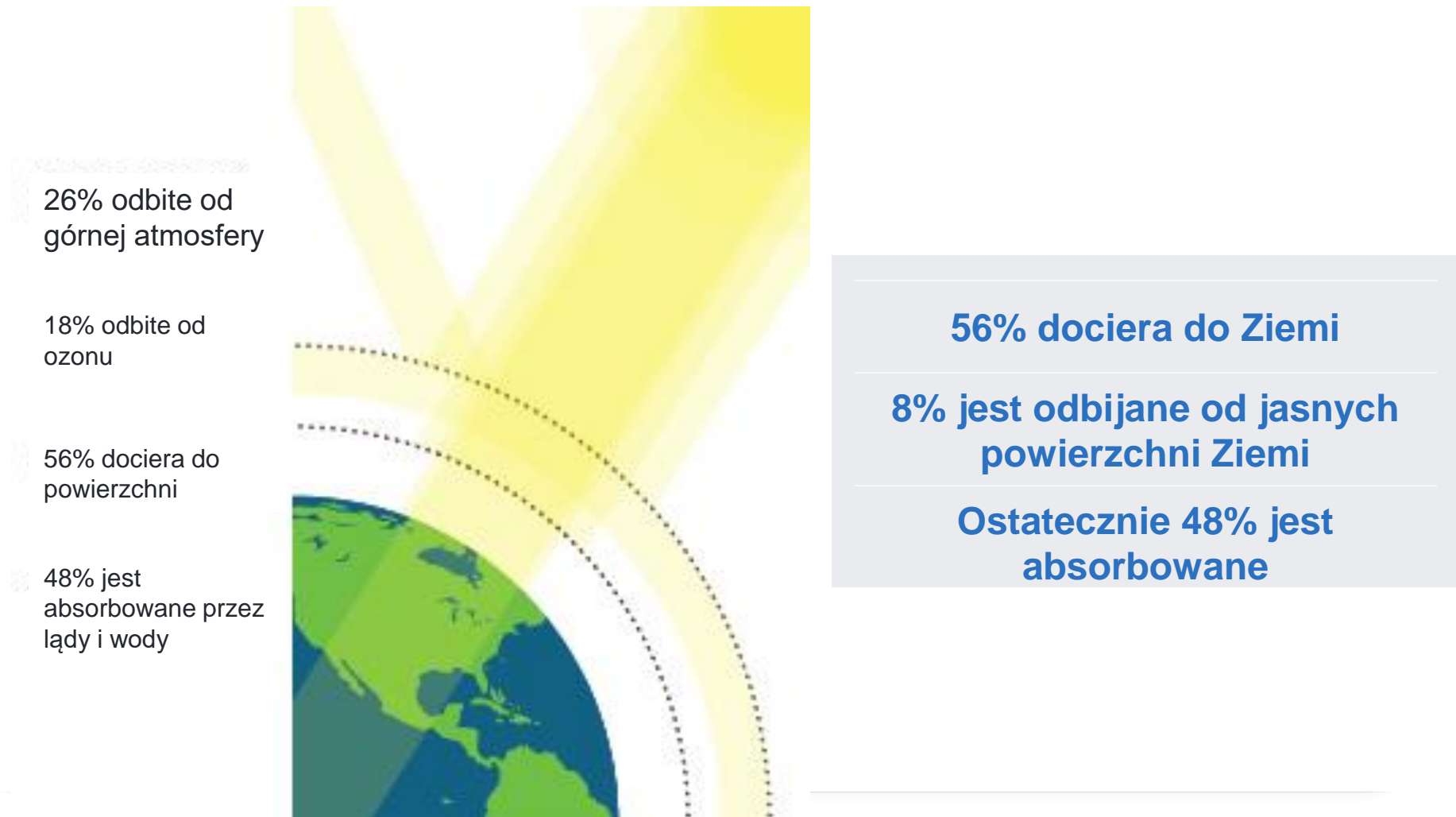
Aktywność słoneczna

Promieniowanie słoneczne

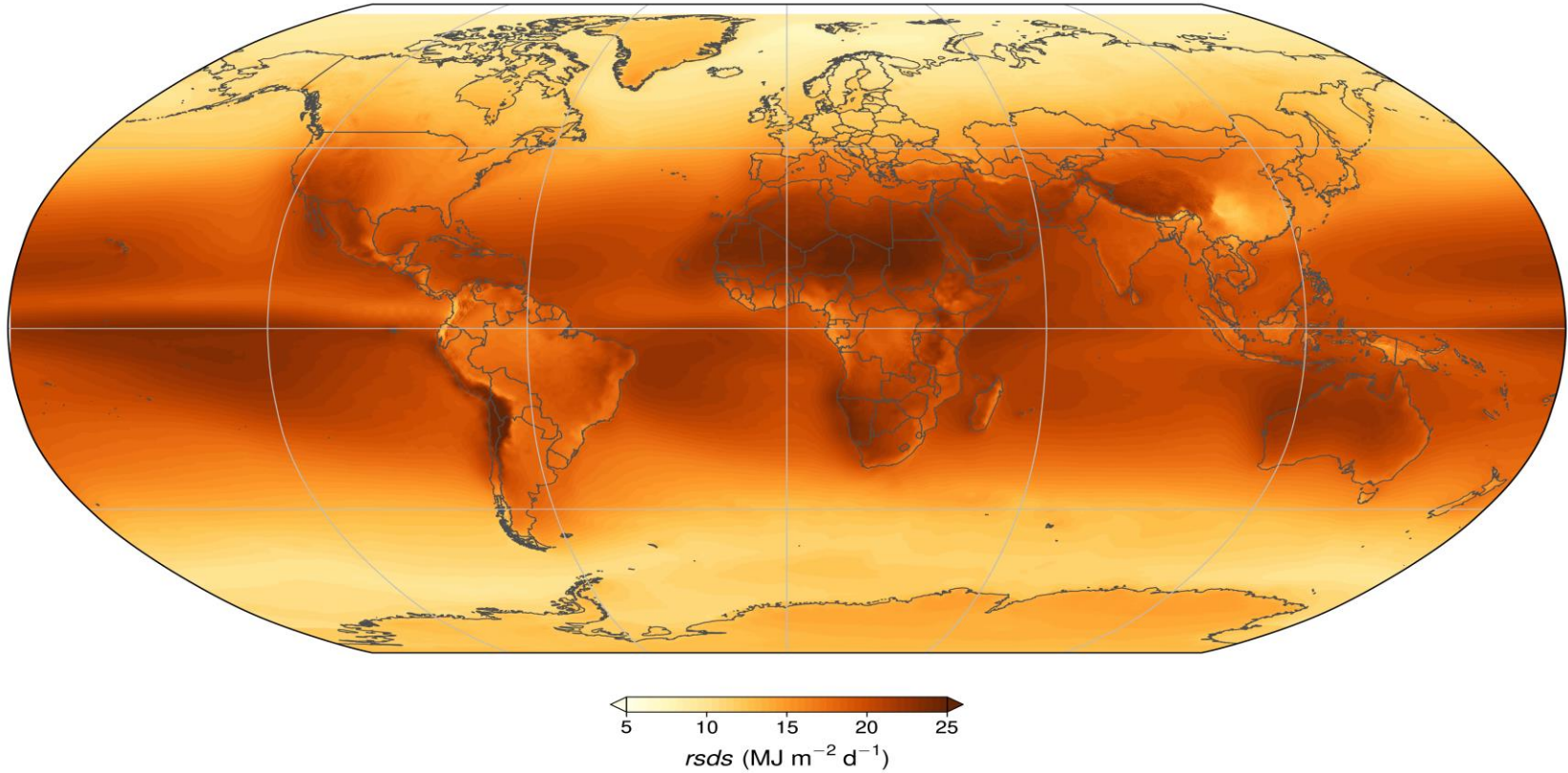
Aktywność słoneczna

Promieniowanie słoneczne

Aktywność słoneczna

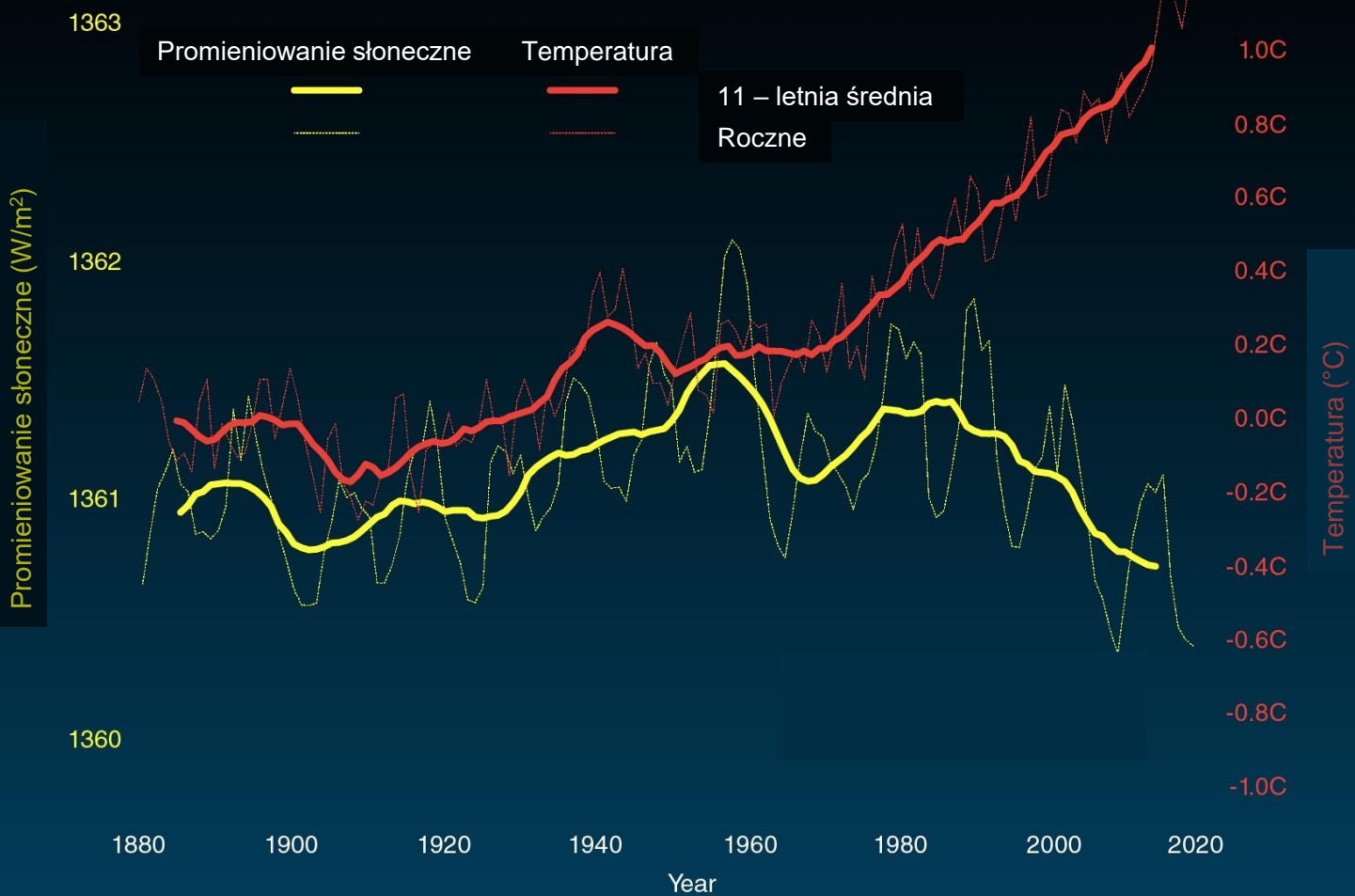
Promieniowanie słoneczne

Aktywność słoneczna

Wpływ na klimat

Temperatura vs aktywność słoneczna

Aktywność słoneczna

Warto obejrzeć i przeczytać

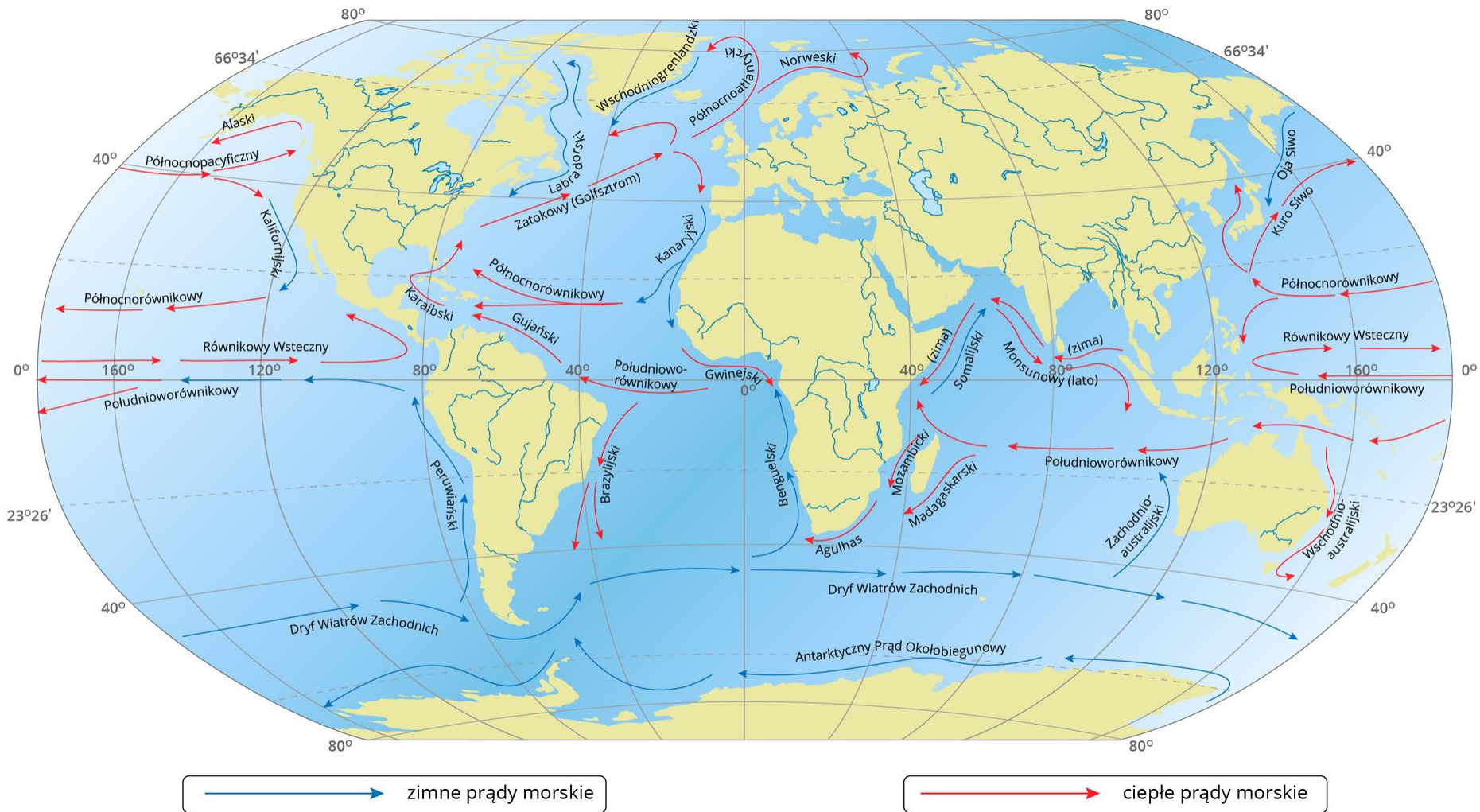
<https://www.youtube.com/watch?v=PUCzeOX--Fk>

<https://www.fondriest.com/environmental-measurements/parameters/weather/photosynthetically-active-radiation/>

Prądy morskie

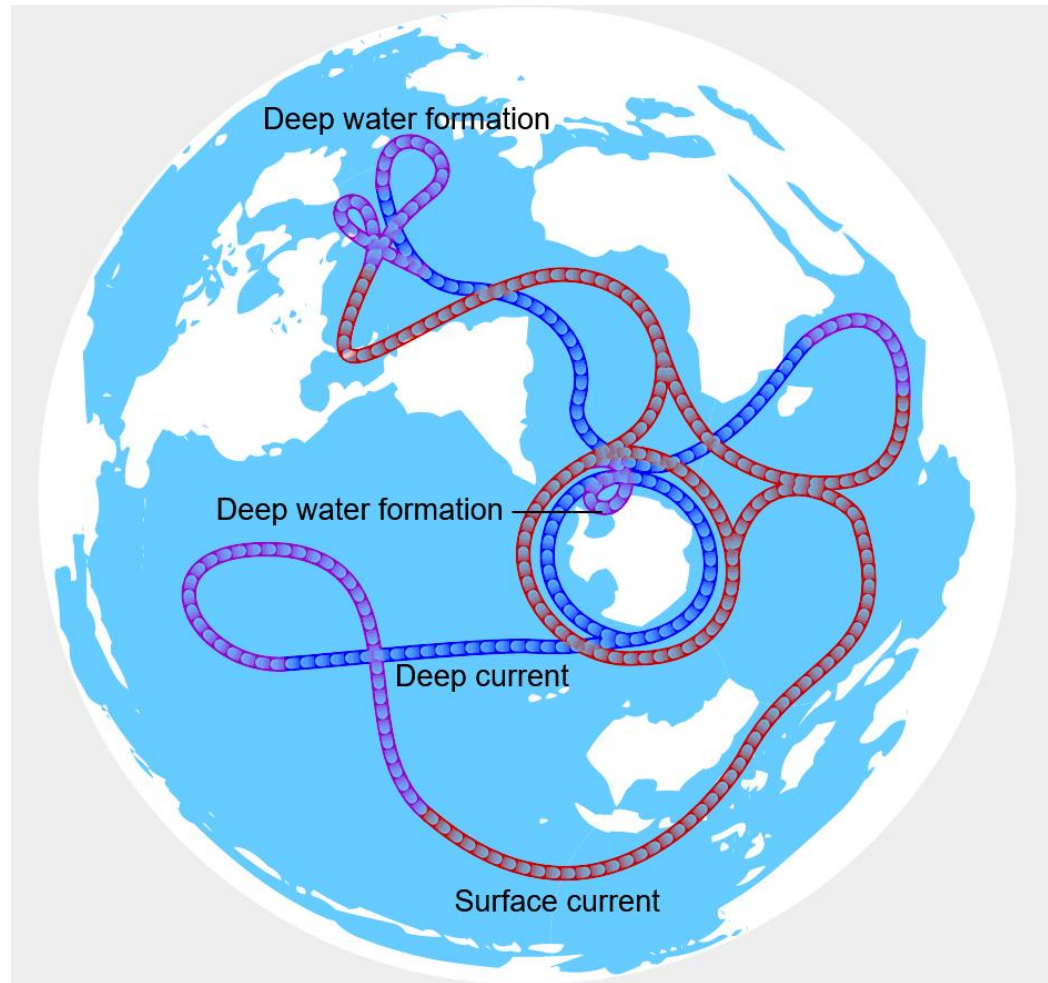
Prądy morskie

Mapa

Prądy morskie

Cyrkulacja termohalinowa

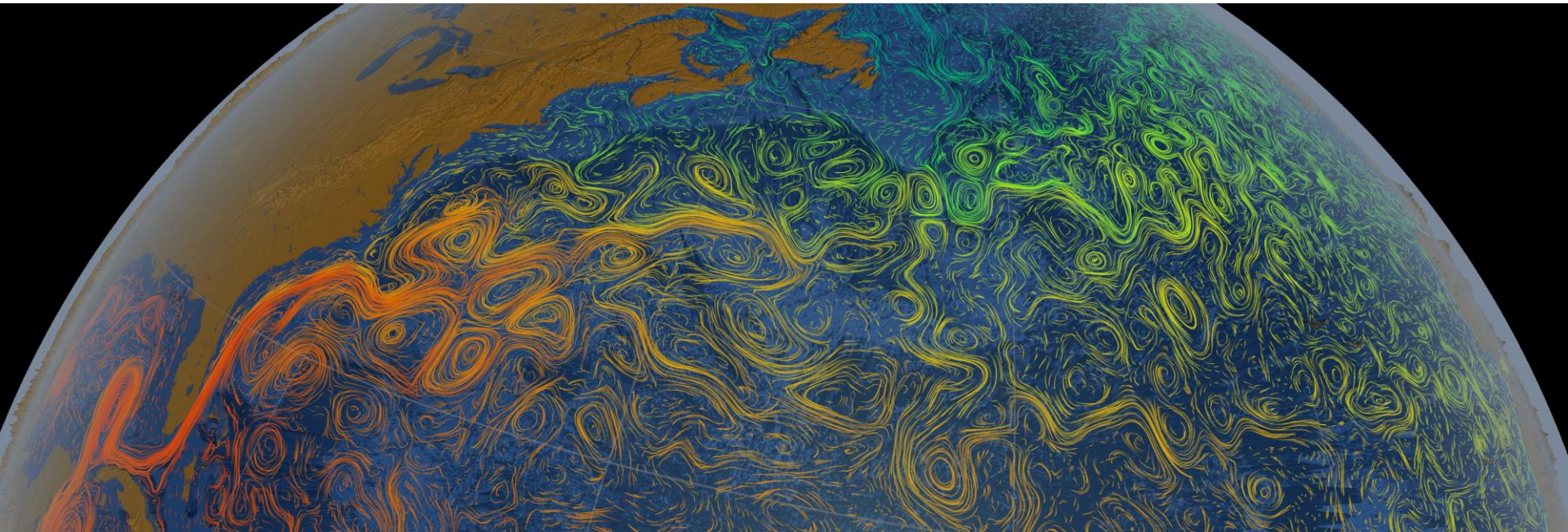

Prądy morskie

Prąd zatokowy

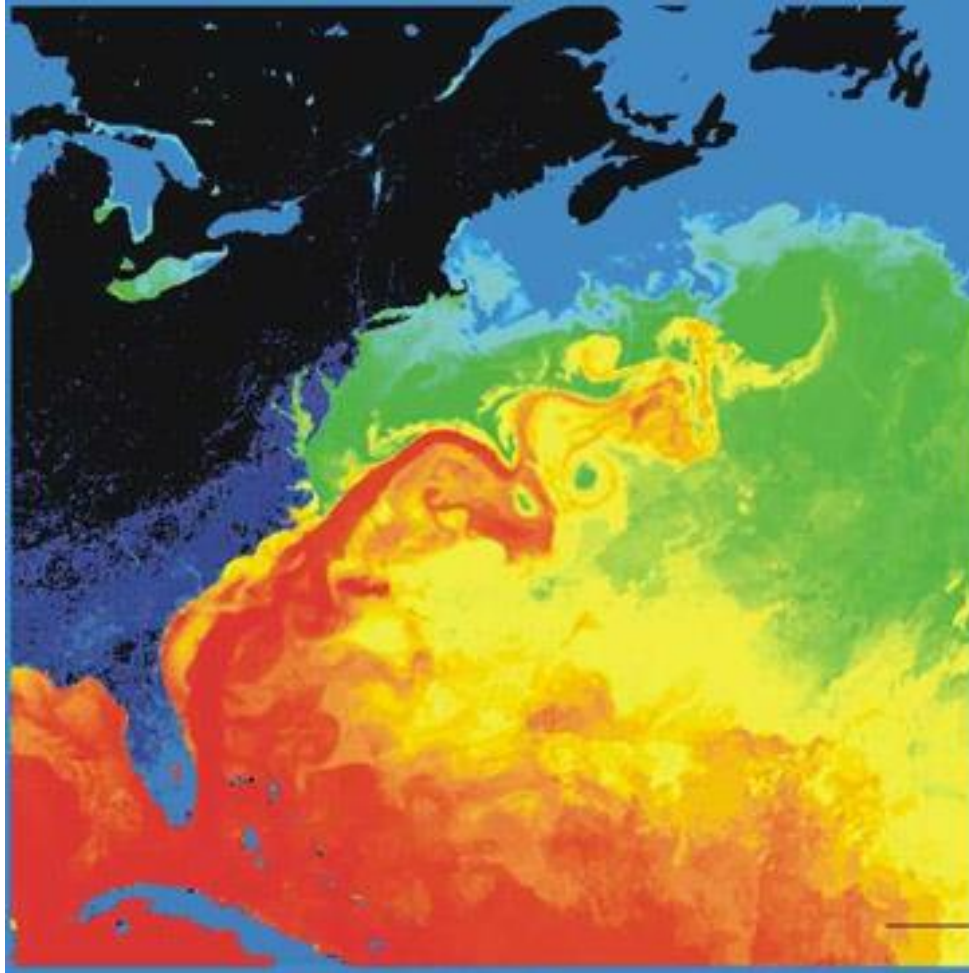

Prądy morskie

Prąd zatokowy

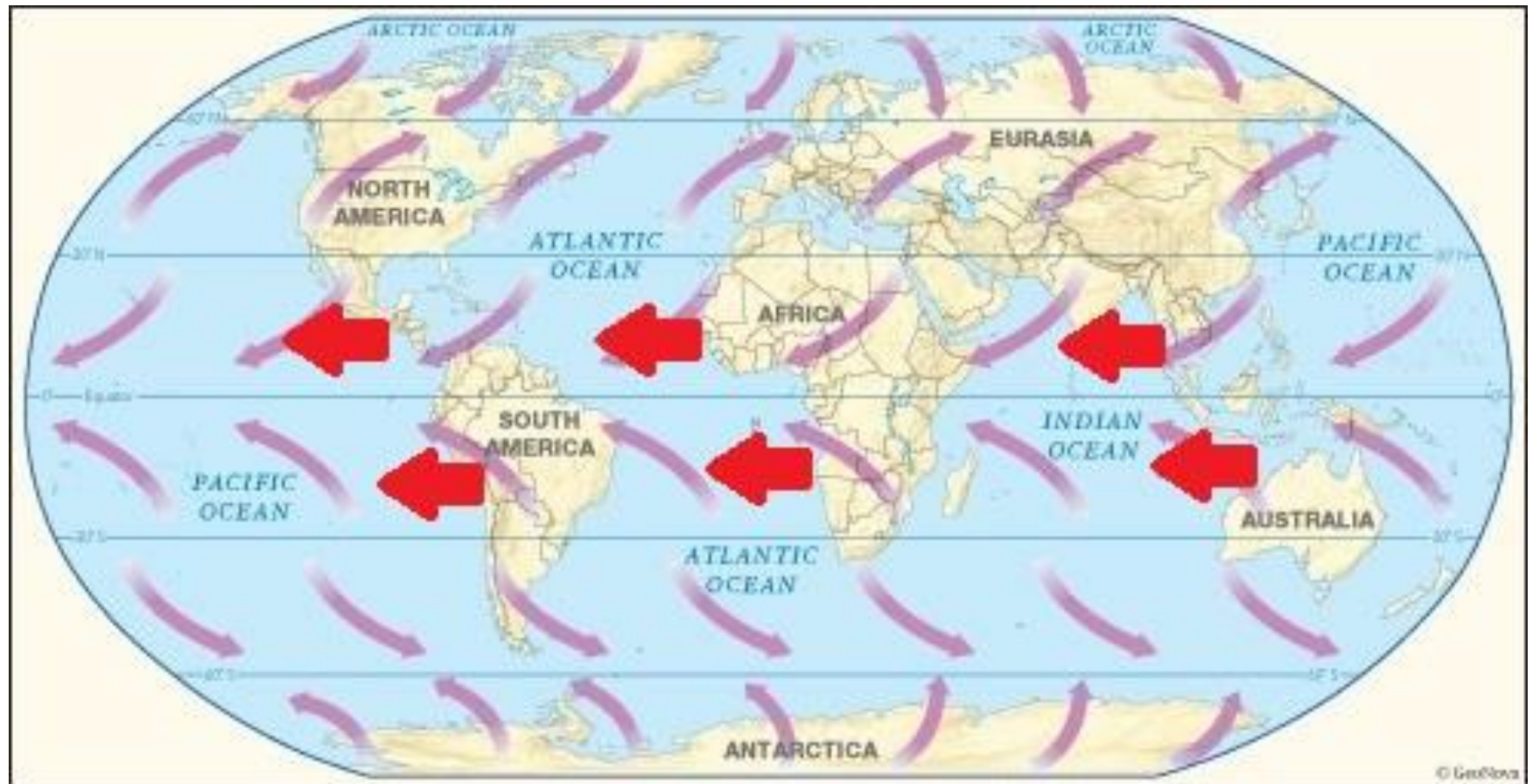

Prądy morskie

Coś o wiatrach

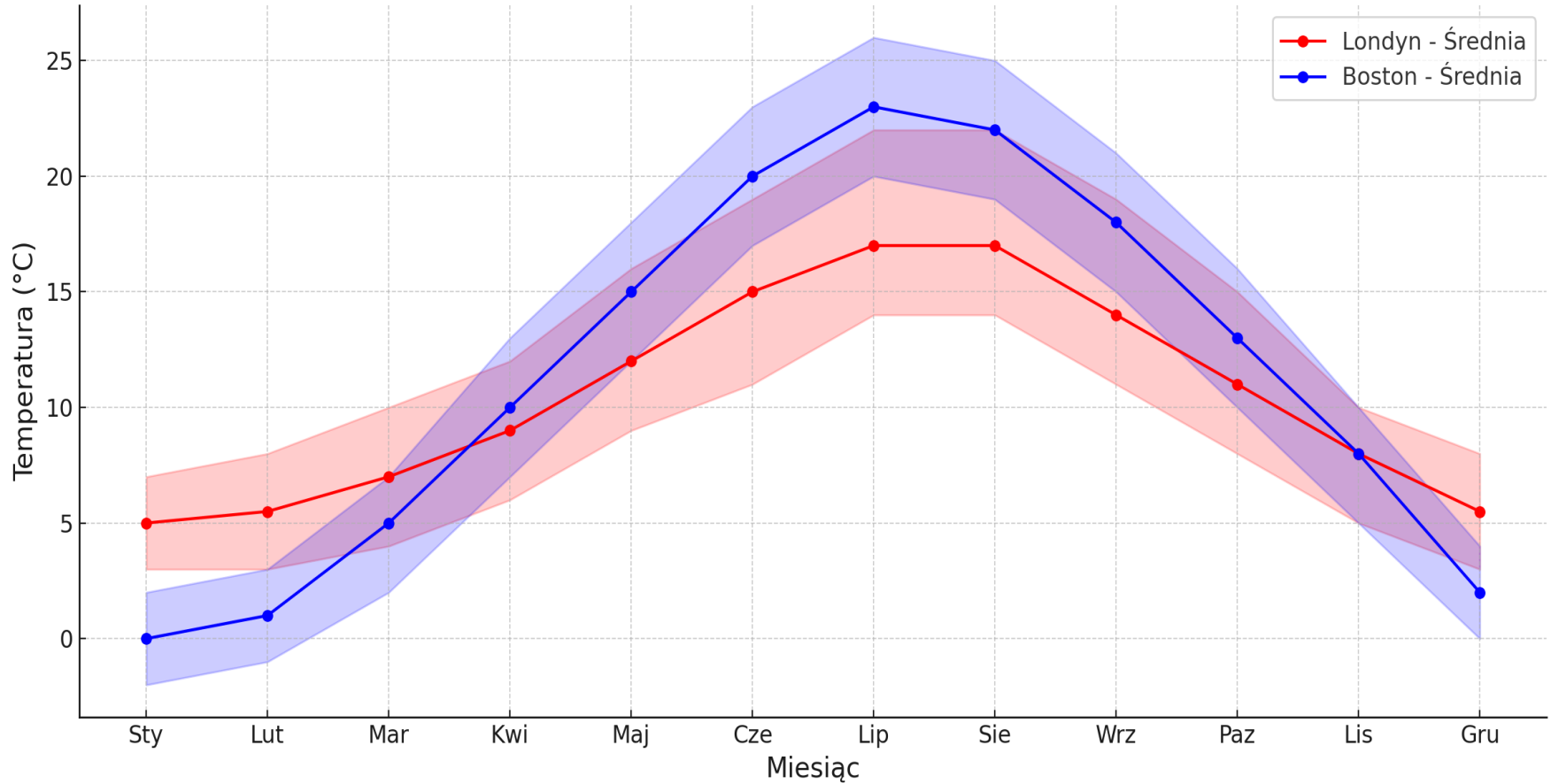

Prądy morskie

Przykład wpływu

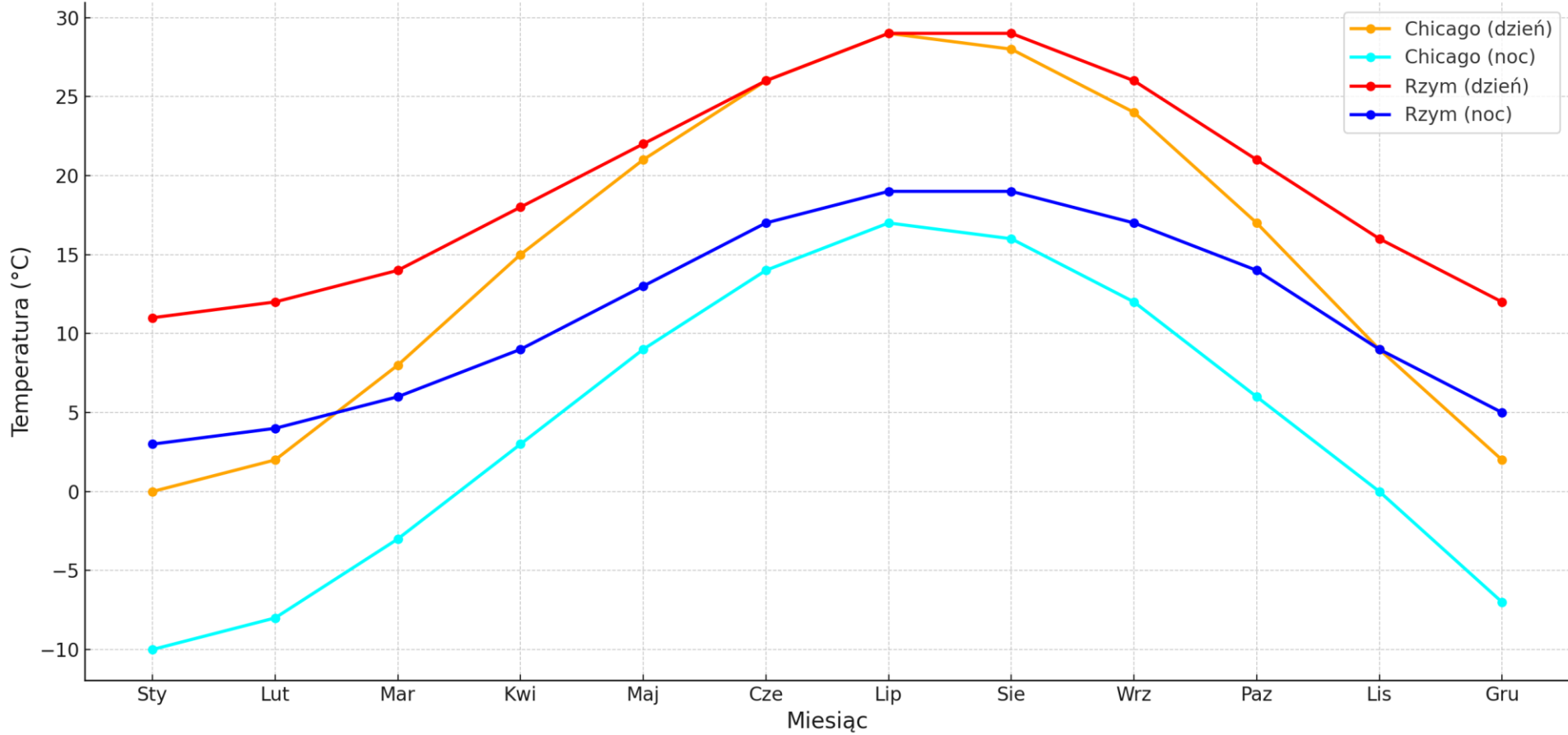
Porównanie średnich miesięcznych temperatur w Londynie i Bostonie

Prądy morskie

Przykład wpływu

Średnie miesięczne dzienne i nocne temperatury w Rzymie i Chicago

Prądy morskie

Warto obejrzeć i przeczytać

<https://www.youtube.com/watch?v=p4pWafuvdrY>

<https://www.youtube.com/watch?v=UuGrBhK2c7U>

<https://www.youtube.com/watch?v=WPA-KpldDVc>

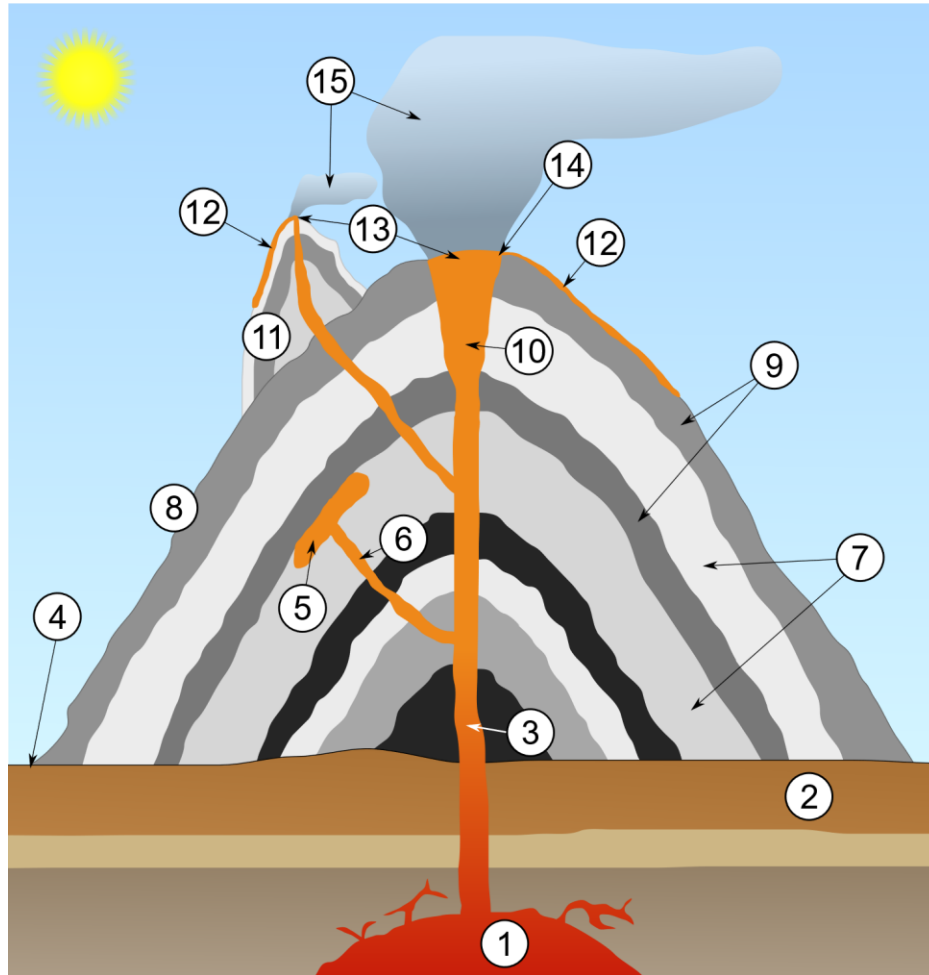
https://tyflomapy.pl/7__Prady_morskie.html

<https://zpe.gov.pl/a/przeczytaj/D1Cib220q>

Wulkany

Wulkany

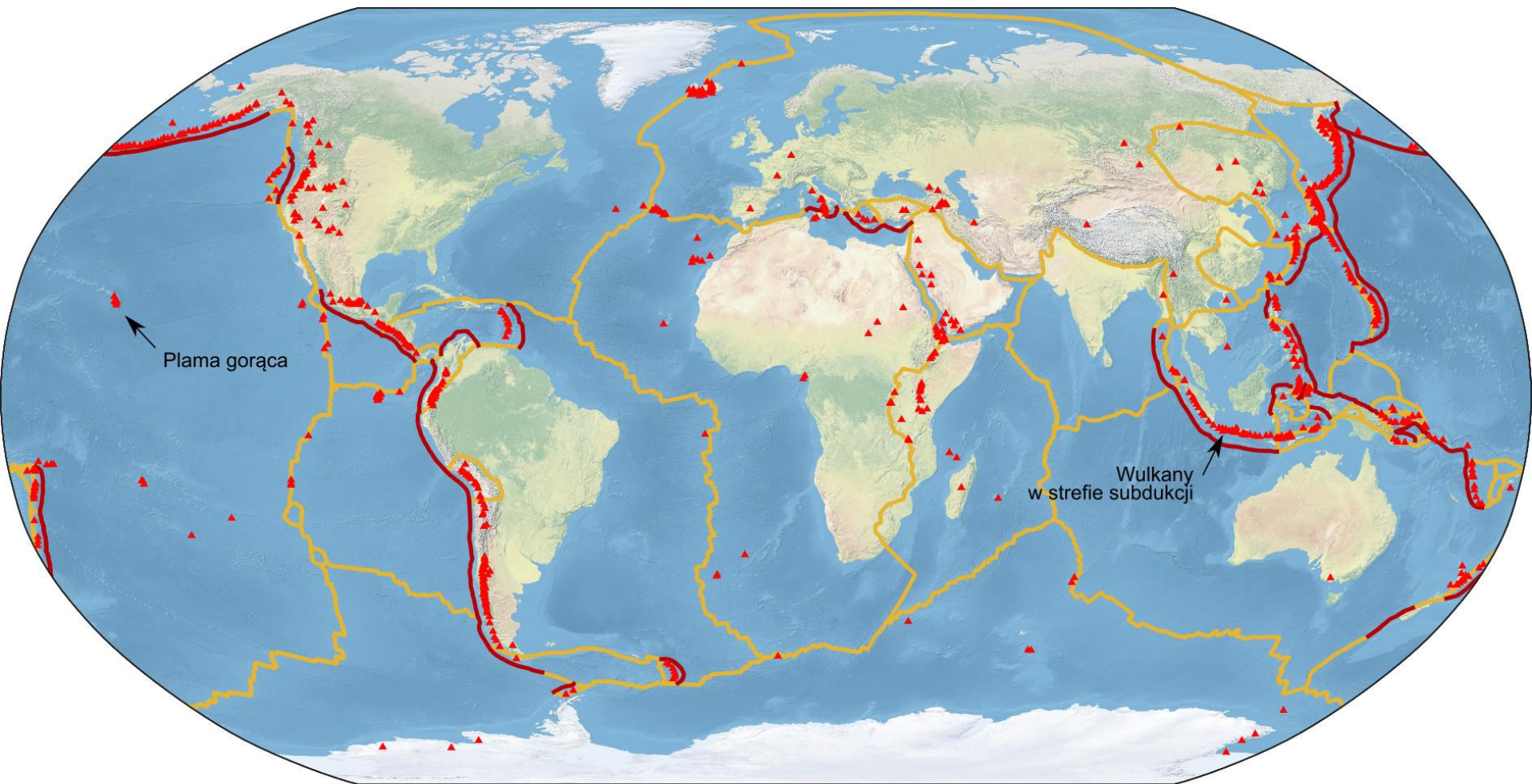
Budowa

1. Komora wulkaniczna
2. Skała macierzysta
3. Kanał lawowy
4. Podnóże
5. Sill
6. Przewód boczny
7. Warstwy popiołu emitowanego przez wulkan
8. Zbocze
9. Warstwy lawy emitowanej przez wulkan
10. Gardziel
11. Stożek pasożytniczy
12. Potok lawowy
13. Komin
14. Krater
15. Chmura popiołu

Wulkany

Gdzie występują?

Plama gorąca

Wulkany
w strefie subdukcji

Granice kier litosfery
(bez stref subdukcji)

Strefy subdukcji

Wulkany

Wulkany

Gazy wulkaniczne - skład

Głównie para wodna

Zawiera CO₂

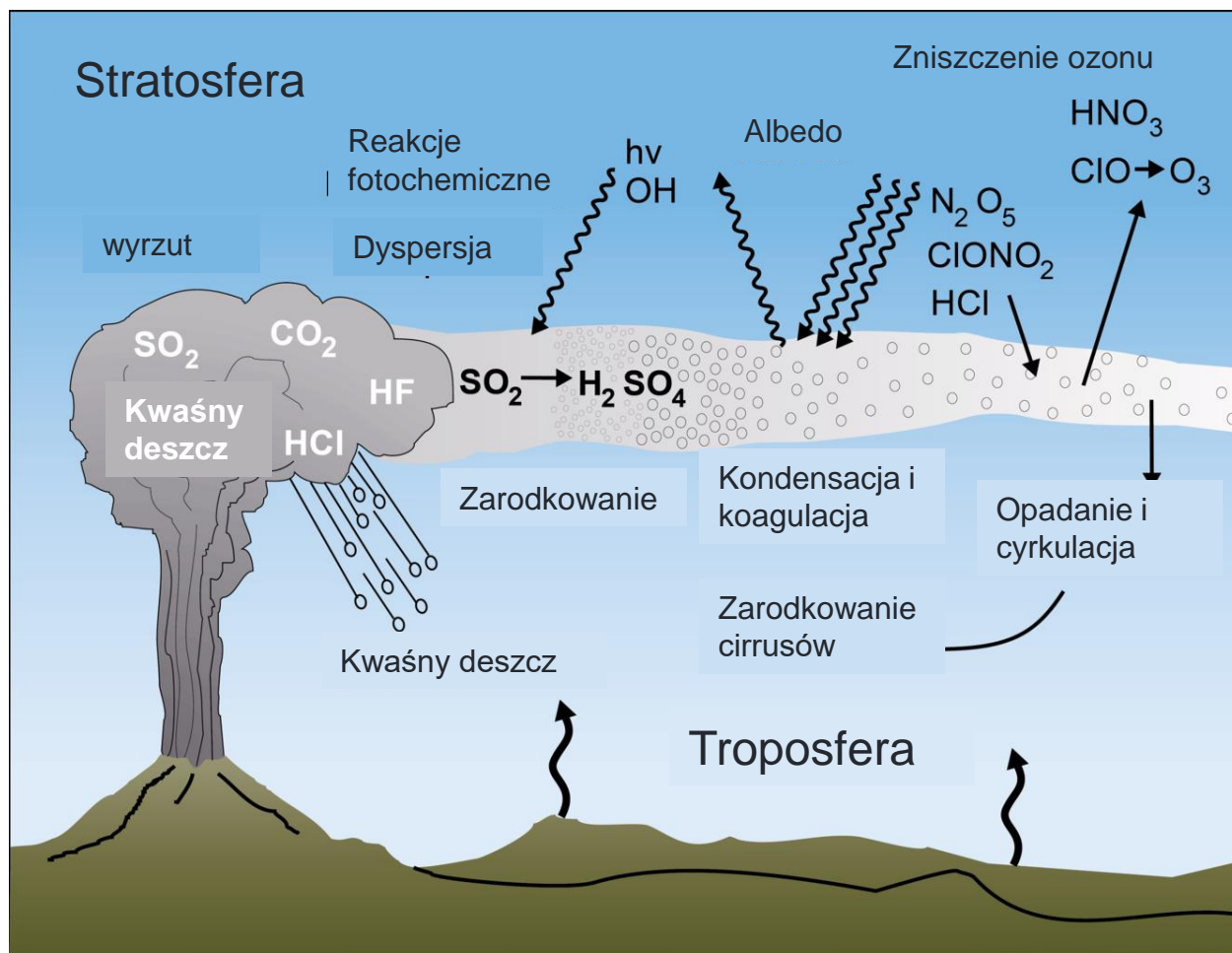
Zawiera też SO₂

**Obecność pyłu i innych
cząstek stałych**

Wulkany

Gazy wulkaniczne – wpływ na klimat

Wulkany

Gazy wulkaniczne – wpływ na klimat

Emiter CO ₂	Emisje (mld ton metrycznych/rok)
Globalne emisje wulkaniczne (najwyższe szacowanie)	0.26
Antropogeniczne CO ₂ z spalania paliw 2015	32.3
Światowy transport drogowy 2015	5.8
Okolo 24 elektrowni węglowych o mocy 1000 MW	0.22
Argentyna 2015	0.19
Polska 2015	0.28
Stany Zjednoczone 2015	4.99

Wulkany

Gazy wulkaniczne – wpływ na klimat – Pinatubo 1991

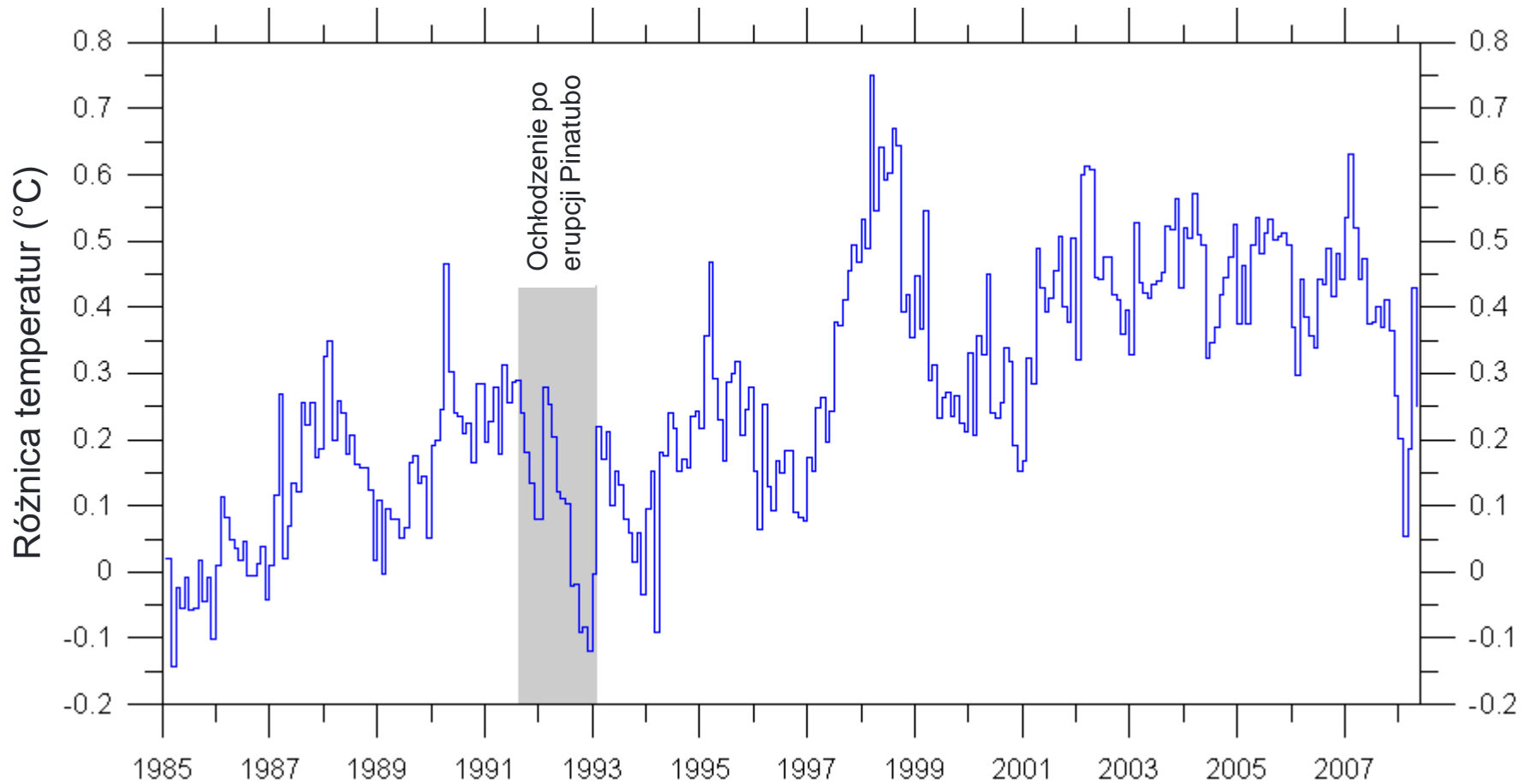
VEI:6

Uwolnienie 16 Mt SO₂

**Erupcja wpłynęła na klimat
przez krótki okres czasu**

Wulkany

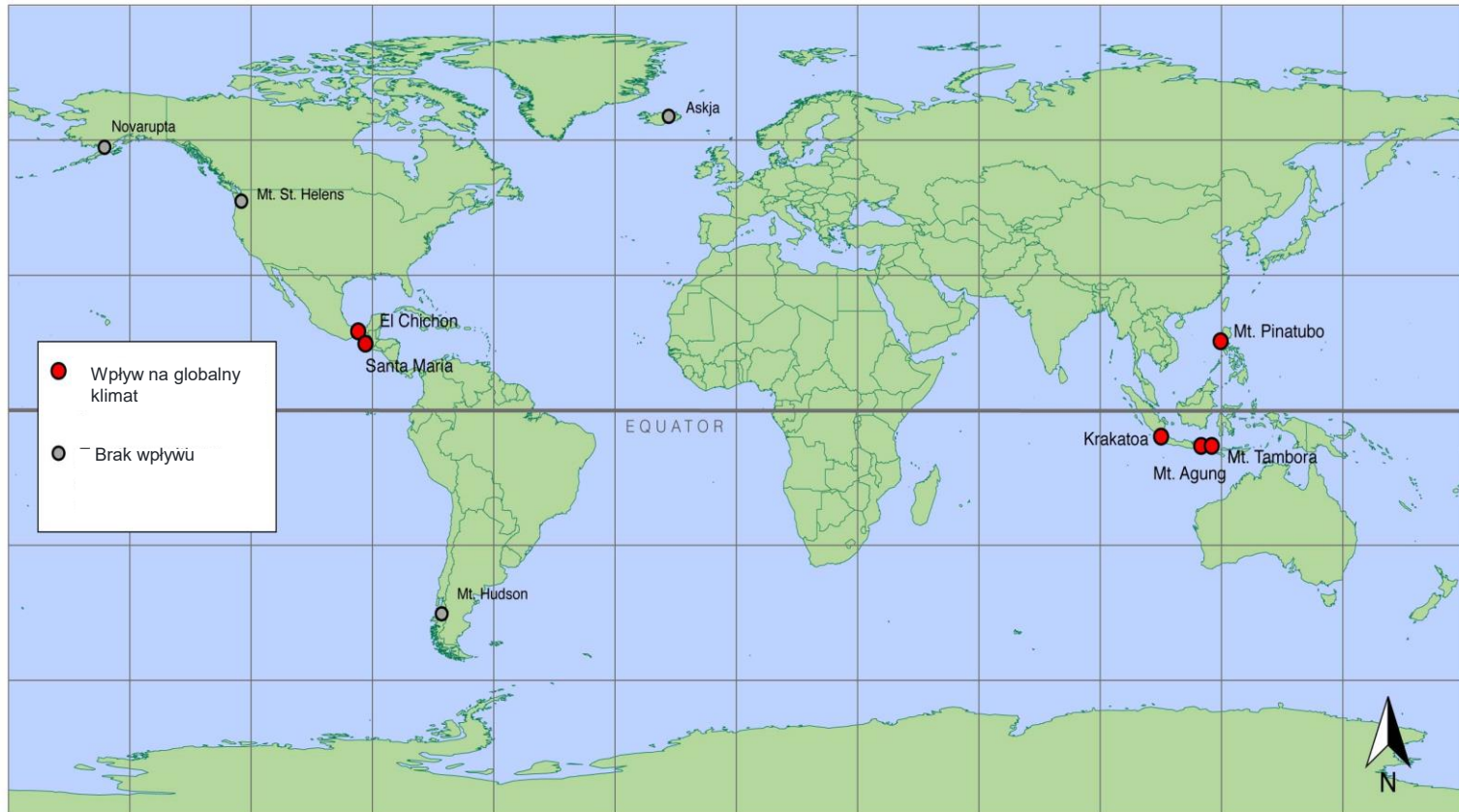
Gazy wulkaniczne – wpływ na klimat – Pinatubo 1991

Wulkany

Wpływ erupcji na klimat a ich lokalizacja

Duże erupcje wulkaniczne 1800 - teraz

Wulkany

Warto obejrzeć i przeczytać

<https://www.climate4you.com/ClimateAndVolcanoes.htm>

https://en.wikipedia.org/wiki/Year_Without_a_Summer

https://www.giss.nasa.gov/research/briefs/archive/1997_hansen_02/